

ECTS-fiche 2026–2027

Opleidingsonderdeel (OPO) Geestelijke gezondheid	
Plaats in de opleiding	BAZO/CIEZO - opleidingsfase 2 – verplicht opleidingsonderdeel – duur: 1 semester
Doelstellingen	Je werkt in dit opleidingsonderdeel aan de volgende competentie(s): • Competentie 1: Verpleegkundige expertise: ik neem verantwoordelijkheid op voor het zorgproces. ◦ Subcompetentie 1.1: Ik verzamel met beperkte ondersteuning via specifieke kanalen/bronnen gegevens over het functioneren van de zorgvrager in functie van het uitvoeren van zorgvragergebonden activiteiten bij de toevertrouwde zorgvrager(s) en structureer zelfstandig in het (elektronisch) systeem van de specifieke setting. ◦ Subcompetentie 1.2: ◦ In een minder-complexe situatie en met ondersteuning bepaal ik verpleegkundige diagnoses, stel ik doelen op, formuleer en motiveer ik interventies in functie van het doel en maak ik een planning met tijdschema op voor de activiteiten in verband met de gekozen verpleeginterventies en dit in overleg met de zorgvrager en indien gewenst het netwerk en met het team. ◦ In een complexe situatie en met ondersteuning stel ik verpleegkundige diagnoses voor en start ik standaard verpleegplannen op binnen de eigen bevoegdheid en in afwachting van de validatie door de VVAZ/arts. ◦ Subcompetentie 1.3: Ik voer het verpleeg- of begeleidingsplan uit waarvoor ik bevoegd en bekwaam ben, rekening houdend met basisprincipes, richtlijnen en protocollen in functie van de uit te voeren totaalzorgen en pas in onverwachte omstandigheden de uitvoering aan. Hierbij maak ik gebruik van de beschikbare technologie. • Competentie 4: Gezondheidsvoorlichting: ik bevorder de gezondheid. ◦ Subcompetentie 4.1: Ik werk mee aan de gezondheidsvoorlichting en -opvoeding van de zorgvrager in overleg met het team. ◦ Subcompetentie 4.2: Ik draag bij tot het stimuleren en motiveren tot gedragsverandering in functie van het uitvoeren van zorgvragergebonden activiteiten bij de toevertrouwde zorgvrager(s) in overleg met het team. ◦ Subcompetentie 4.3: Ik draag bij tot een optimaal therapeutisch leefklimaat met ondersteuning van het team. Op het einde van dit opleidingsonderdeel beheers je de volgende OPO-doelen: 1. Je stelt een holistisch beeld op van de zorgvrager met een psychische kwetsbaarheid en/of verstandelijke beperking. 2. Je vertaalt wetenschappelijke bronnen en behandelrichtlijnen naar een persoonsgericht verpleeg- of begeleidingsplan. 3. Je begeleidt de zorgvrager met een psychische kwetsbaarheid en/of verstandelijke beperking bij het omgaan met leefstijlfactoren en therapietrouw. 4. Je bewaakt de belangrijke verpleegkundige aandachtspunten bij medicamenteuze en niet-medicamenteuze behandelingen. 5. Je draagt bij aan een optimaal therapeutisch leefklimaat en handelt in afstemming met het behandelteam.
Begintermen	Je moet de opleidingsonderdelen 'Mentaal welzijn' en 'Maatschappelijk welzijn' uit fase 1 vroeger hebben gevolgd, zonder noodzakelijkerwijs het creditbewijs te hebben

	behaald (d.w.z. je hoeft niet geslaagd te zijn), of hiervan vrijgesteld zijn, vooraleer je dit opleidingsonderdeel mag opnemen.
OLA (Onderwijsleeractiviteiten)	
Inhoud	In dit opleidingsonderdeel worden volgende inhouden behandeld: • Algemene inleiding op de geestelijke gezondheidszorg: ◦ Geschiedenis en beeldvorming ◦ Begripsafbakening ◦ Diagnostiek en classificatie ◦ Opbouw en structuur van het geestelijk gezondheidszorg Landschap ◦ Beschermende maatregelen ◦ De rol van de basisverpleegkundige binnen de geestelijke gezondheidszorg • Verschillende veel voorkomende psychiatrische pathologieën en verstandelijke beperking i.f.v. observeren, interpreteren, en klinisch redeneren. Per pathologie wordt besproken: ◦ Oorzakelijke en beïnvloedende factoren ◦ DSM-criteria ◦ Gevolgen voor de zorgvrager en omgeving ◦ Mogelijke behandelingen ◦ Verpleegdiagnostiek • Verpleegkundige aandachtspunten bij veel voorkomende medicatie (psychofarmaca) bij psychiatrische pathologie en verstandelijke beperking • Het therapeutisch leefklimaat
Studiemateriaal	• Syllabus • Van Heycop ten Ham, C., & Buitenhuis, W. (2024). Klinische anatomie en fysiologie. Boom. • Digitale leeromgeving (digitaal leermateriaal en leerpaden (Smartschool en Google Classroom)) • Verpleegkundig oefenmateriaal • Polo • Chromebook
Toelichting onderwijstaal	Nederlands
Werkvorm	Lessen, simulaties en opdrachten zijn de werkvormen die gebruikt worden in dit opleidingsonderdeel.
Toelichting werkvorm	De lessen zijn interactief. Tijdens de lessen wordt tijd gemaakt om te oefenen aan de hand van verwerkingsvragen of aan de hand van casuïstiek. De lessen worden gegeven via contactonderwijs. Daarnaast zullen simulaties ingepland worden in het skillslab om de verschillende interventies in de praktijk te oefenen. In een CIEZO is het mogelijk om sommige interventies begeleid te oefenen op de werkplek met een reële zorgvrager. Opdrachten zijn erop gericht om specifieke hoofdstukken uit de syllabus voor te bereiden in functie van de oefenmomenten of om je te helpen de leerstof te verwerken. De groepsgrootte kan variëren in functie van de werkvorm. Zo zal je bijvoorbeeld in kleinere groepen aan opdrachten werken of in het skillslab oefenen. Extra:

- Je kan voor dit opleidingsonderdeel extra leer- en/of oefenkansen nemen via onze leerateliers.
- Je kan op vrije momenten zelf het simulab reserveren om extra te oefenen.

Studiepunten en studietijd

Dit opleidingsonderdeel omvat zes studiepunten. Dat betekent dat je tussen de 150 en 180 uur zal werken aan dit opleidingsonderdeel.

Je studietijd is als volgt berekend:

- Contactonderwijs: 84 lesuren (50' per lesuur), waarvan 20 lesuren simulaties in het skillslab en/of begeleid leren op de werkplek;
- Voor elk uur effectieve contacttijd zal je tussen een en anderhalf uur studeren, je praktijklessen voorbereiden, feedback en feedforward verwerken, je notities herlezen, aan opdrachten werken en je volgende lessen voorbereiden;
- Daarnaast reken je nog een dag voor je evaluatie en om je daarop voor te bereiden.

Evaluatieactiviteiten

Type en vorm	Type: werkstuk therapeutisch leefklimaat en werkstuk casus geestelijke gezondheid met mondelinge toelichting Evaluatievorm: • Voor OPO-doel 'Je draagt bij aan een optimaal therapeutisch leefklimaat en handelt in afstemming met het behandelteam' het therapeutisch leefklimaat voor een zorgvrager uitwerken. Je levert hierover een werkstuk in en geeft er een mondelinge toelichting over. • Voor de andere OPO-doelen verwerk en analyseer je een casus waarin een concrete praktijksituatie wordt beschreven. Je geeft mondelinge toelichting bij de stappen die je gezet hebt om je kennis, vaardigheden en attitudes aan te tonen.		
Gebruik leermateriaal	Leermateriaal: syllabus, materiaal simulaties, sjabloon werkstukken, ... zoals aangereikt tijdens de onderwijsleeractiviteiten.		
Vraagvorm	Mondelinge toelichting van je werkstukken.		
Beoordeling	Op niveau van het opleidingsonderdeel wordt een competentiegerichte eindbeoordeling gegeven volgens onderstaande legende:		
	Uitblikker	De student functioneert op een uitzonderlijk niveau voor de competenties aangeleerd in dit opleidingsonderdeel.	De student heeft de competenties aangeleerd in dit opleidingsonderdeel aangetoond .
	Competent	De student functioneert naar verwachting voor de competenties aangeleerd in dit opleidingsonderdeel.	
	Groeier	De student functioneert nog niet naar verwachting voor de competenties aangeleerd in dit opleidingsonderdeel. De student heeft nog frequent bijsturing of ondersteuning nodig. De student maakt herhaaldelijk nog kleine fouten of vergeet regelmatig iets.	De student heeft de competenties aangeleerd in dit opleidingsonderdeel niet aangetoond .
	Starter		
Tijdens de lessen, simulaties en opdrachten krijg je oefenkansen en feedback om je werkstukken vorm en inhoud te geven en om je goed voor te bereiden op de			

	mondelinge presentatie. Je slaagt voor dit opleidingsonderdeel als je voor elk OPO-doel minimaal 'Competent' scoort.
Examenkansen	Binnen dit opleidingsonderdeel zijn er telkens twee geplande momenten om jouw werkstukken te presenteren: een eerste moment in de loop van het semester en een tweede moment op het einde van het semester. Je neemt verplicht deel aan het eerste moment. Als je als 'Starter' of 'Groeier' wordt ingeschaald na de presentatie van je werkstuk bij het eerste moment, dan mag je inschrijven om deel te nemen aan het tweede moment om je te verbeteren. Je kan dan je werkstuk herwerken en opnieuw presenteren. Je behoudt de hoogste score die je haalde voor de OPO-doelen van dit opleidingsonderdeel over de twee momenten. Als je je niet inschrijft, blijft de oorspronkelijke inschaling behouden. Als je het eerste moment mist en je afwezigheid is gewettigd, dan presenteert je je portfolio tijdens het tweede moment. Dit is dan je enige examenkans. Is je afwezigheid tijdens het eerste moment ongewettigd, dan verlies je je examenkans en mag je ook niet deelnemen aan het tweede moment. Je wordt dan ingeschaald 'zonder score' en dit tekort kan niet gedelibereerd worden. De directeur kan hierop een uitzondering toestaan.